

Veiligheid- en gezondheidsbeleid

Peuterspeelzaal 't Oelefantje
Nieuwegracht

't Oelefantje

Inhoudsopgave

1. **Inleiding**
  - 1.1. Introductie
  - 1.2. Versiebeheer
  - 1.3. Actualiteit
2. **Werkwijze van 't Olfantje**
3. **Communicatie van risico's**
4. **Leren omgaan met risico's met kleine gevolgen**
5. **Risico's die wij willen vermijden**
  - 5.1. De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid
  - 5.2. De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid
  - 5.3. Het risico op grensoverschrijdend gedrag
    - 5.3.1. Vier-ogenbeleid
6. **Achterwacht**

I. Inleiding

1.1 Introductie

Voor u ligt het beleid Veiligheid en Gezondheid van Peuterspeelzaal 't Olfantje. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

1.2 Versiebeheer

Het origineel is altijd te vinden op www.olefantje.nl.

Controleer, voordat je dit document gebruikt, altijd of er geen recentere versie is op de hierboven genoemde vindplaats.

Datum (=versienummer)	Door (naam)	Korte omschrijving wijziging (evaluatie)
28-12-2017	Susanne Nieveen	Opstart nieuw beleid per 1 januari 2018
02-06-2018	Susanne Nieveen	Ongevallen formulieren en actielijst bekeken. Beleid herzien: Camera's geplaatst in groepsruimte en gang. Daarnaast komt onaangekondigd altijd een collega binnen lopen als een leidster alleen op de groep staat.

1.3 Actualiteit

Dit document behoort actueel te zijn. Dat wil zeggen dat de datum van publicatie nooit verder dan 6 maanden in het verleden mag liggen. Als u merkt dat dit toch zo is, wilt u dit dan melden via psz@olefantje.nl.

2 Werkwijze van 't Olfantje

Uitgangspunt van ons beleid is het continu leren van de praktijk en de beschikbare informatie uit het werkveld. Dat betekent dat we evalueren wat er gebeurd is en daarop actie ondernemen.

Concreet betekent dit:

1. Alle ongevallen worden geregistreerd op een daarvoor aanwezig formulier.
2. Als formulieren zijn ingevuld worden de ongevallen daarop centraal op een lijst geplaatst.
3. De lijst wordt beoordeeld door de manager:
  1. Is een bekend risico opgetreden?
  2. Is het beleid adequaat uitgevoerd en de daardoor geboden oplossing afdoende?
  3. Zo niet, wordt het beleid indien nodig aangepast.
4. De gefilterde gevallen worden in de eerstvolgende teamvergadering besproken (op locatieniveau).
5. De uitkomsten van die bespreking worden geborgd in dit veiligheidsbeleid.
6. Ook als er geen aanleiding is om het beleid te wijzigen zal de manager minimaal een maal per 6 maanden het veiligheidsbeleid bijwerken, zodat zichtbaar is dat het actueel gehouden wordt.

Daarnaast zullen we bij alle nieuw te ontplooiën activiteiten een risicoinventarisatie uitvoeren. Dat geldt voor activiteiten, nieuwe ruimtes en nieuwe manieren van werken. Bij elke actualisatie van dit beleid zal de manager zichzelf de vraag stellen of van een van deze situaties sprake is (geweest).

De medewerker is een professionele kracht die in staat is om risico's voor kinderen te overzien. De medewerker kan in voorkomende gevallen, met dit beleid in het achterhoofd, besluiten om af te wijken of risico's anders in te schatten omdat de situatie daarom vraagt. Indien dat beredeneerd gebeurt en bijdraagt aan de goede ontwikkeling van de kinderen is dit nadrukkelijk toegestaan.

3. Communicatie van risico's

De risico's binnen onze opvang zijn niet van de leiding, maar van ons allemaal. Dit risicobeleid is daarom openbaar toegankelijk op onze website, daar kan ook altijd de meest actuele versie gevonden worden. De leermomenten uit de evaluaties zijn in het versiebeheer in verkorte vorm terug te vinden; op verzoek kan eenieder de volledige ongevallenregistratie inzien (m.u.v. persoonsgegevens) via een verzoek aan: psz@olefantje.nl

Ouders worden van harte uitgenodigd om mee te kijken met dit beleid; door hen aangedragen risico's nemen we graag op in dit beleid.

4. Leren om te gaan met risico's met kleine gevolgen

Kinderen leren met vallen en opstaan. Zonder pijn leren kinderen niet om hun grenzen te kennen, om met risico om te gaan. Het is dus niet de bedoeling om alle risico's uit te bannen; kinderen moeten kunnen experimenteren.

Ons uitgangspunt is dat een situatie er niet toe moet kunnen leiden dat een kind zich zodanig verwondt dat blijvend letsel opgelopen wordt.

Veiligheid: zelf dingen doen en proberen mogen ook als je kunt vallen of je anderszins bezeren. De vaardigheden van het kind zelf vormen hierbij de grens, die door de PM-ers op basis van eigen inschatting getrokken wordt. Dat kan betekenen dat het ene kind iets mag wat voor het andere kind als té risicovol gezien wordt. Het ontdekken van deze grenzen en hiervoor de ruimte krijgen, heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden. Het vergroot het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en het doorzettingsvermogen. Dat er builen gevallen worden en knieën geschaafd is acceptabel, ongelukjes waarbij meer moet gebeuren dan troosten en een pleister plakken horen slechts bij uitzondering voor te komen. In ons huishoudelijk reglement staat hoe wij hier in de praktijk mee omgaan.

Gezondheid: hier trekken we één lijn. In zijn algemeenheid geldt dat bij het verblijf in een grotere, gemengde groep, het risico op overdraagbare gezondheidsproblemen groter is. We kunnen daarbij de overdracht van virussen en bacteriën en hoofdluis niet volledig voorkomen, maar wel effectief indammen door hygiënemaatregelen te nemen. We baseren ons hierbij op de actuele stand van de wetenschap gepaard aan een inschatting van wat praktisch haalbaar en maatschappelijk wenselijk is. Ter ondersteuning van dit beleid hanteren wij in de praktijk regels en afspraken die omschreven staan in ons huishoudelijk reglement, alsmede in ons ziektebeleid.

Grensoverschrijdend gedrag: Kinderen zijn bezig om hun context met betrekking tot intiemere omgang met anderen te ontdekken. Ook tijdens de opvang zullen ze daar mee bezig zijn. Ons belangrijkste uitgangspunt is dat ze gecorrigeerd worden als ze elkaars grenzen overschrijden, de PM-ers zien hierop toe. Daarnaast vinden wij dat personeel

van de opvang géén rol heeft in dit spelenderwijs ontdekken; zij houden zich hierbij afzijdig en beperken hun rol tot correctie en uitleg over algemeen aanvaarde normen. Het uitgangspunt is dat ervaringen wel mogen leiden tot schrik, maar nooit tot angst.

5. Risico's die we willen vermijden

Blijvend letsel is ongewenst, hiertegen willen we kinderen beschermen. Dat betekent dat onze omgeving zoveel mogelijk wordt ingericht aan de hand van een inschatting van deze risico's. Dat geldt niet alleen voor fysieke maatregelen, maar zeker ook voor onze manier van denken en doen.

Desondanks kunnen niet alle risico's uitgesloten worden, ze horen nu eenmaal bij het leven. Als wij ons bijvoorbeeld met de kinderen in het verkeer begeven zullen wij, hoe voorzichtig ook, toch blootstaan aan een kleine kans op ernstige ongelukken.

Belangrijk is dan ook dat we ons daarvan bewust blijven, beseffen wat we wel en niet kunnen doen om risico's te verkleinen, en continu alert blijven op nieuwe situaties die in dit beleid opgenomen zouden moeten worden.

In dit hoofdstuk beschrijven we de voornaamste risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen.

De risico's zijn ingedeeld in de volgende categorieën:

- De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen;
- De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen, en
- Het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen;

Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar bijlage 1 waarin de complete risico-inventarisatie is opgenomen die in oktober 2017 is uitgevoerd.

5.1 De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen

- Vallen van hoogte. Genomen maatregelen zijn: Kinderen verblijven niet zonder toezicht op de commode. Wij zijn alert op kinderen die klimmen en klauteren, zowel binnen als buiten.
- Verstikking. Genomen maatregelen zijn: Kinderen eten zittend en onder toezicht van een leidster. Druiven, tomaatjes, olijven etc, worden in kleinere stukjes gesneden. Wij zijn alert op kleine voorwerpen, klein speelgoed wordt alleen onder toezicht gebruikt.
- Vergiftiging. Genomen maatregelen zijn: er zijn geen giftige planten in de tuin geplaatst. Overhangende planten van burens worden kort gehouden, zodat ze buiten het bereik van kinderen blijven. Schoonmaakmiddelen worden hoog of achter een kastje met een veiligheidshaakje opgeborgen. Voor het bestrijden van ongedierte wordt professionele hulp ingeschakeld.
- Verbranding. Genomen maatregelen zijn: leidsters drinken geen hete thee in het bijzijn van de kinderen. De waterkoker staat hoog en nooit onbeheerd aan. Er zijn geen lucifers of aanstekers binnen handbereik van de kinderen. Bij mooi weer worden kinderen goed ingesmeerd voordat ze naar buiten gaan.
- Verdrinking. Genomen maatregelen zijn: Er wordt nooit zonder toezicht met water gespeeld. Als we een uitstapje maken buiten het kinderdagverblijf, dan lopen de kinderen 2 aan 2, onder voldoende toezicht van de leidsters.
- Vermissing. Genomen maatregelen zijn: Kinderen worden regelmatig geteld als ze buiten de stamgroep gaan spelen. We zorgen voor een veilig vervoer als we het kinderdagverblijf verlaten. De uitgangsdeuren zijn niet door kinderen zelf te openen. Bij een ontruiming na een calamiteit worden de kinderen geteld.

Mochten er onverhoopt toch ongelukken gebeuren met bovengenoemde ernstige gevolgen, dan zijn er voldoende leidster aanwezig met een EHBO-diploma, die hier adequaat op kunnen reageren. In een ernstig geval zullen wij contact met een huisarts opnemen of andere hulpdiensten inschakelen. Dergelijke situaties worden achteraf geëvalueerd, besproken, en indien nodig maatregelen getroffen.

5.2 De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen

- Gastro enteritis (bijvoorbeeld diarree)
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Infectie via water (legionella)
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS-virus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

- Hoest- nies discipline; we niesen in een elleboog; we gebruiken tissues; we zijn een goed voorbeeld voor de kinderen.
- Regelmatig ventileren en luchten van de groepsruimtes.
- De handen van de leidsters en kinderen worden regelmatig op cruciale momenten gewassen, in ieder geval:
  - a. Vóór het bereiden en geven van voedsel
  - b. Vóór en na wondverzorging
  - c. Na hoesten, niezen en snuiten in de handen
  - d. Na toiletgebruik
  - e. Na het verschonen
  - f. Na het afvegen van de billen van een kind
  - g. Na contact met lichaamsvocht
  - h. Na buiten spelen
  - i. Na contact met vuile was of afval
  - j. Na schoonmaakwerkzaamheden
- Een goede persoonlijke hygiëne.
- We leven ons ziektebeeld streng na en bij bepaalde besmettelijke ziektes moeten kinderen op gehaald worden.
- Eten en drinken dat aangebroken is wordt altijd voorzien van een datum en afhankelijk van het product, beperkt gebruikt tot een aantal dagen. De kinderen krijgen allemaal hun eigen beker, bakje of bordje met eten.
- De tuinslang wordt in de zomer eerst helemaal leeggespoten, alvorens de kinderen ermee mogen spelen.
- goede schoonmaak, hier gebruiken we schoonmaaklijsten voor.

Bovengenoemde maatregelen bespreken wij regelmatig tijdens teamvergaderingen. Daarnaast spreken wij elkaar onderling aan op het naleven van deze maatregelen. Bij een uitbraak van besmettelijke ziektes informeren wij ouders hierover via het informatiebord.

5.3 Het risico op grensoverschrijdend gedrag

- Psychisch letsel door toedoen van derden (b.v. buitensluiten, uitschelden of kleineren).
- Fysiek letsel door toedoen van derden (b.v. bijten of slaan).
- Seksuele onveiligheid.
- Kindermishandeling.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan

ook onze bijzondere aandacht. Tijdens team overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken. In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo leren kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gewenst en ongewenst gedrag is. Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het leren aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vierogenbeleid.
- Kinderen gaan niet alleen naar de WC.
- De pedagogisch medewerkers dragen een individuele verantwoordelijkheid. Wij zorgen voor een veilig pedagogisch klimaat op de groepen, we spreken elkaar en de kinderen aan op ongewenst gedrag. De leidsters geven een goed voorbeeld in de manier van omgaan met elkaar. We leren kinderen elkaar op een positieve manier te benaderen.
- Een kind dat regelmatig een ander kind pijn doet, heeft onze extra aandacht. Er wordt een plan gemaakt om dit gedrag te voorkomen. Per situatie wordt er besproken hoe te handelen. Dit wordt ook met de ouders besproken. Indien nodig worden er laagdrempelig derden bij betrokken.
- Regelmatig komt het thema grensoverschrijdend gedrag aan bod tijdens onze teamvergaderingen.
- Wij werken met de meldcode "huiselijk geweld" en "protocol wat te doen als kindermishandeling gesignaleerd wordt".

Mocht er zich een situatie voordoen waarin een leidsters dermate grensoverschrijdend gedrag vertoont, dan zal deze leidster op non-actief gezet worden en zullen er verdere maatregelen getroffen worden, zoals omschreven in de meldcode.

5.3.1 Vierogenbeleid

De dagopvang op onze locatie is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

- De leidsters zullen zo min mogelijk alleen aanwezig zijn in het pand.
  - Op het moment wanneer de leidster alleen aanwezig is, komt er regelmatig een volwassene van de andere locatie onverwacht binnen lopen tijdens de opvanguren.
  - De inzet van stagiaires vergroot de aanwezigheid van ogen en oren.
  - Ouders kunnen op elk moment van de dag bij onze vestigingen (onaangekondigd) naar binnen met hun eigen sleutel.
  - Daarnaast informeren wij ouders bij een intake ook over hun rol hierin.
  - Onze vestigingen bestaan uit veel ramen waardoor je altijd bij elke groep naar binnen kan kijken.
  - Op de groep hebben we een groot raam waardoor altijd mensen die langs lopen, naar binnen kunnen kijken.
  - De gordijnen voor de ramen mogen maximaal voor de helft gesloten worden, zodat er ook naar buiten toe transparantie blijft bestaan. De deuren moeten open (niet op slot) staan.
-

6. Achterwacht voor calamiteiten

Een aantal keer per jaar houden wij ontruimingsoefeningen, om goed voorbereid te zijn op calamiteiten. Hierbij volgen we ons ontruimingsplan. Onder calamiteiten kan bijvoorbeeld verstaan worden: brand of een ongeval of ziekte van uw kind waarvoor er een acuut doktersbezoek noodzakelijk wordt geacht. In geval van calamiteiten kan er altijd iemand opgeroepen worden, om ervoor te zorgen dat goede opvang gewaarborgd blijft op het gebied van continuïteit, veiligheid, hygiëne en gezondheid. Deze zogenoemde 'achterwacht', kunnen we oproepen van een van onze vestigingen. Dit betekent, dat er altijd binnen afzienbare tijd een extra iemand aanwezig kan zijn op de plek waar de opvang op dat moment plaats vindt. Ook zullen wij, zodra er hulp geregeld is, de betreffende ouders zo spoedig mogelijk informeren.

De meerderheid van onze leidsters op ons kinderdagverblijf hebben een EHBO-cursus gevolgd die speciaal gericht is op kinderen, waardoor zij goed weten hoe zij eerste hulp kunnen bieden bij ongevallen. Een aantal van de medewerkers is ook in het bezit van een BHV-certificaat.

